

Terugmeldingen 2001-2.

Gerrit Speek

Vrijwel altijd ingezonden door de betreffende ringer of melder, soms geselecteerd uit onze databank. Een fotokopie van uw memorabele melding is altijd van harte welkom. Alleen terugmeldingen van vogels geringd of teruggemeld in Nederland en die om één of andere reden bijzonder zijn, s.v.p. niet uw 5 jaar oude Zilvermeeuw. Uw (handmatige) hulp voor deze rubriek wordt erg op prijs gesteld, omdat wij niet de gelegenheid hebben alle terugmeldingen stuk voor stuk te bezien.

Kerkuil, *Tyto alba*, ringnr. Arnhem .5343180

Geringd als pull in een nest van drie jongen op 17 juli 2000 bij Medemblik door L. Smit. Teruggemeld als vers dood gevonden in Minneapolis, USA in oktober 2000. De beweringen dat de Kerkuil een bijna standvogel is kan nu worden opgedoekt, wat wil je: afgelegde afstand 7500km! Volgens mij moet er een onderzoek naar het oriënteringsvermogen van kerkuilen worden gestart. Of zou het toch iets kunnen betekenen dat de vogel op het vliegveld van Minneapolis gevonden is in het landingsgestel van een DC10 van de KLM?

Bosuil, *Strix aluco*, ringnr. Arnhem .6041072

Geringd als pull op 8 mei 1985 in Veldhoven (NB) door J. Wouters. Dood gevonden als verkeersslachtoffer op 1 april 2000 bij Vessem (NB), slechts 7km afstand van zijn geboorteplek. Dat is oud. De oudste binnen het ringwerk in Euring (Staaiv 1998) werd ruim 21 jaar.

Roodborst, *Erithacus rubecula*, ringnr. Arnhem AC.24735

Geringd in Oostkapelle als man 1ekj door de heer Schaap op 14 september 2000. Gevonden (de ring was meegestuurd) als verkeersslachtoffer op 5 november 2000 in Arizcun, Navarra, Spanje. Afgelegde afstand 1008 km. De heer Schaap vermoedde dat het paard (of auto) van Sinterklaas (afkomstig uit Navarra) deze Roodborst teveel is geworden.

Kleine Karekiet, *Acrocephalus scirpaceus*, Arnhem F.929365

Geringd als na 1ekj bij Lelystad door K. Breek op 7 augustus 1997. Gemeld met zo'n typische vage brief: bijna alles omtrent de vogel is onbekend (dood, lang dood, gevangen, gevonden, soort, alles is onbekend), maar het ringnummer was op de enveloppe geschreven. Datum 25 april 2000, vindplaats Kaniara in Mali. Afgelegde afstand 4430km.

Kleine Karekiet, *Acrocephalus scirpaceus*, Arnhem F.752440

Geringd als 1ekj bij Lelystad door K. Breek op 12 september 1995. De terugmelding is niet erg informatief: bijna alles is onbekend, maar de ring is bijgevoegd, dus vergissing is uitgesloten. Datum 18 september 1999, vindplaats Balle in Mali. Afgelegde afstand 4330km.

Noordse Boszanger, *Phylloscopus borealis*, Arnhem T..56299 en T..63209

Geen terugmelding maar "slechts" een bijzondere vangst. Gevangen en geringd op resp. 22 en 21 september 2000 op Vlieland door resp. K. Terpstra en VRS 3eKP Vlieland. De ringers zelf waren natuurlijk overtuigd van de juistheid van hun determinatie. Ze stuurden hun 'bewijsstukken' naar de CDNA en die commissie bevestigde hun determinatie.

Pimpelmees, *Parus caeruleus*, ringnr. Kaunas VV.65512

Geringd als 1kj vrouw op 13 september 1998 in Ventes Ragas, Lithouwen. Gevangen en los door J. Beurskens op 18 maart 2000 bij Tegelen. Voor opmerkingen zie twee terugmeldingen hieronder.

Pimpelmees, *Parus caeruleus*, ringnr. Moskva XS.96954

Geringd als 1kj man op 6 oktober 1999 in Kaliningrad, een Russische enclave tussen Polen en Lithouwen. Gevangen en los door VRS Amsterdamse Waterleiding Duinen op 16 november 1999. Voor opmerkingen zie twee terugmeldingen hieronder.

Pimpelmees, *Parus caeruleus*, ringnr. Kaunas VH.19418

Geringd op 21 september 1999 in Ventes Ragas, Litouwen. Gevangen en los door VRS Seafinghe op 29 oktober en 12 november 1999.

Een Pimpelmees uit die landen is bepaald geen zeldzaamheid natuurlijk (Speek & Speek 1984). Uit Polen komen er 15, uit Estland 3, uit Lithouwen 27, uit Letland 3

en uit Rusland 13. Die "Russen" komen op één na allen uit Kaliningrad, die ene is even ten noordoosten van St. Petersburg (vroeger Leningrad) geringd. De terugmeldingen zijn zodanig verdeeld over de jaren dat je niet echt kunt spreken van invasies, hoewel het aantal meldingen daarvoor eigenlijk te gering is om met zekerheid iets over te zeggen. Opmerkelijk is dat de ringmaand allemaal september of oktober is. De leeftijd van de vogels bij het ringen is overwegend 1kj. Het klinkt natuurlijk wel spectaculair al die genoemde landen, maar de afgelegde afstand (op de St. Petersburg vogel na) is niet meer dan 1200km. Opvallend is ook dat de ringplaatsen van bovengenoemde vogels allemaal aan de Baltische Zee liggen, maar ja dat is het bekende probleem bij onderzoek m.b.v. ringgegevens: waar geen mensen zijn worden geen vogels gevangen, terwijl die er best kunnen zijn.

Buidelmees, *Remiz pendulinus*, ringnr. Madrid-Icona L.168864

Geringd op 9 november 1997 in San Martin de la Vega in Spanje (40.13N 03.34W) als vrouw, 1e kj. Gevangen en los door VRS Ooyse Graaf op 6 augustus 1999 (vrouw, >1kj). Slechts 819 zijn er geringd van 1911 t/m 1999 en 113 daarvan teruggemeld (Speek 2000). Broedt sinds 1981 jaarlijks in Nederland (Svensson 2000). Elf "buitenlanders" werden bij ons gemeld: 5x uit Duitsland, 3x uit Spanje en 3x uit Frankrijk. Veel van de terugmeldingen komen uit het buitenland: 4 uit België, 2 uit Duitsland, 31 uit Frankrijk (allen van één vangplaats), 1 uit Zweden en 1 uit Luxemburg. Het ziet er dus naar uit dat de trekrichting zuidwest is, zie ook Cramp 1992.

Ekster, *Pica pica*, ringnr. Arnhem .3393268

Geringd als pull op 20 mei 1989 in de Amsterdamse Waterleiding Duinen door VRS AWDuinen. Teruggemeld door VRS Castricum op 3 april en 20 april 1998 in de duinen van Castricum, afgelegde afstand 26km. Als een echte standvogel heeft deze Ekster nog een respectabele afstand afgelegd. Van de 766 terugmeldingen in onze database zijn slechts twee vogels verder dan 100km van de ringplaats teruggemeld.

Literatuur:

van den Berg A.B. & C.A.W. Bosman 1999. Zeldzame vogels van Nederland. GMB Uitgeverij, Haarlem. ISBN 90-74345-13-1.

Cramp S. (red.) 1992. Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the western palearctic. Volume VI Warblers. Oxford New York, Oxford University Press. ISBN 0-19-857509-2.

90-03-98125-6.

Speek G. 2000. Ringverslag van het Vogeltrekstation 1999 (nr.84). *Op Het Vinkentouw* nr.92: 06-25.

Staaiv R. 1998. Longevity list of birds ringed in Europe. *Euring Newsletter* 2: 9-18.

Svensson ... (et al.) 2000. *ANWB Vogelgids van Europa*. ANWB, Den Haag. ISBN: 90-18-01212-2.

